Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Central), judecător Mariana Fondos - Farțman

Dosarul nr. 2ri-284/25
(2-24116031-02-2ri-20062025-4)

D E C I Z I E

20 noiembrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Roman Pascari și Constantin Roșca

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de administratorul autorizat „HOLLMAN CONSTRUCT" S.R.L., în proces de restructurare, Ciobanu Lilian,

în cauza de insolvabilitate intentată față de debitorul „HOLLMAN CONSTRUCT" S.R.L.,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 9 iunie 2025, prin care s-a admis parțial contestația depusă de creditorul Sanduleac Ion, s-a validat creanța înaintată de Sanduleac Ion ca creanță chirografară de rangul VI împotriva patrimoniului debitorului „HOLLMAN CONSTRUCT" S.R.L. în proces de insolvabilitate și s-a obligat administratorul insolvabilității să rectifice tabelul definitiv al creanțelor debitorului „HOLLMAN CONSTRUCT" S.R.L.,

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței de fond:

1. În procedura Judecătoriei Chișinău (sediul Central) se află spre examinare cauza de insolvabilitate intentată în privința „HOLLMAN CONSTRUCT" S.R.L.
2. La 5 februarie 2025, Sanduleac Ion a depus contestație împotriva creanțelor neadmise de către administratorul insolvabilității, în tabelul definitiv al creanțelor împotriva patrimoniului debitorului „HOLLMAN CONSTRUCT" S.R.L. în proces de insolvabilitate.
3. În motivarea contestației a indicat că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) nr. 2i-683/24 din 8 noiembrie 2024, a fost constatată insolvabilitatea debitorului „HOLLMAN CONSTRUCT" S.R.L. și a fost intentat procesul de insolvabilitate față de acesta, fiind desemnat în calitate de administrator al procesului administratorul autorizat Ciobanu Lilian, cu stabilirea termenului-limită pentru depunerea cererilor de validare a creanțelor la 23 decembrie 2024.
4. A subliniat că la 16 decembrie 2024 a depus cerere de admitere a creanțelor, solicitând includerea și validarea în tabelul definitiv al creanțelor a unei creanțe garantate în cuantum de 17 920,00 euro, echivalentul a 345 513,72 lei, precum și a unei creanțe chirografare de rangul VI în cuantum de 15 036,52 euro, echivalentul a 289 917,63 lei.

5. Potrivit tabelului definitiv al creanțelor întocmit și prezentat de administratorul insolvabilității, creanța garantată a creditorului a fost admisă integral, în timp ce creanța chirografară de rangul VI a fost respinsă în totalitate, fără a fi indicate motivele de fapt sau de drept care au stat la baza acestei soluții.
6. În acest sens a reținut că administratorul insolvabilității este obligat nu doar să verifice creanțele înaintate spre validare și să întocmească tabelele de creanțe, ci și să formuleze, în mod expres și motivat, eventualele obiecții față de acestea. Aceste atribuții presupun o analiză efectivă, completă și argumentată a fiecărei creanțe, iar în cazul neadmiterii sau admiterii parțiale, administratorul are obligația pozitivă de a indica temeiurile concrete care justifică soluția adoptată.
7. A mai invocat că administratorul insolvabilității nu a comunicat creditorului niciun argument care să explice motivele neadmiterii creanței chirografare, nu a indicat în ce constă pretinsa ne întemeiere a acesteia și nici nu a identificat elementele care ar fi fost considerate neprobate. Această omisiune afectează în mod grav dreptul creditorului la apărare, întrucât îl privează de posibilitatea reală și efectivă de a formula obiecții precise și motivate, plasându-l într-o poziție procesuală dezavantajată față de ceilalți creditori.
8. Totodată, potrivit principiilor fundamentale ale dreptului civil, buna-credință a creditorului este prezumată până la proba contrară, iar reaua-credință, fiind o circumstanță de fapt, trebuie dovedită prin mijloace de probă legal admisibile de către cel care o invocă.
9. Astfel, creanța creditorului Sanduleac Ion este una certă, determinată și susținută de probele anexate cererii de admitere a creanțelor, iar în lipsa unor obiecții motivate și a unor dovezi contrare, neadmiterea acesteia nu poate fi considerată rezultatul unei evaluări legale, ci al unei aprecieri arbitrare și nejustificate.
10. În lipsa unei justificări concrete din partea administratorului, există riscul real ca creditorul Sanduleac Ion să fie lipsit, pe durata examinării contestației, de dreptul de a participa și de a vota în cadrul adunării creditorilor, drepturi care sunt esențiale în procedura de insolvabilitate și care nu pot fi restrânse arbitrar.
11. În aceste condiții, a evidențiat că se impune activarea mecanismului de protecție instituit de legiuitor în favoarea creditorului de bună-credință, prin recunoașterea statutului provizoriu al creanței contestate, până la soluționarea definitivă a prezentei contestații.
12. Astfel a solicitat admiterea prezentei contestații, recunoașterea cu statut provizoriu la masa credală a creanței creditorului Sanduleac Ion în partea neadmisă de administrator, cu dreptul de a participa și de a vota în adunarea creditorilor, de a înainta și retrage candidatura administratorului insolvabilității sau a lichidatorului, fără drept de participare la distribuiri, precum și admiterea contestației pe fond, validarea creanței chirografare de rangul VI conform cererii de admitere a creanțelor și includerea sumei validate în tabelul definitiv al creanțelor, conform rangului solicitat.
13. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 9 iunie 2025 s-a admis parțial contestația depusă de către creditorul Sanduleac Ion, s-a validat creanța înaintată de către Sanduleac Ion ca creanță chirografară de rangul VI împotriva patrimoniului debitorului „HOLLMAN CONSTRUCT” S.R.L. în proces de insolvabilitate și s-a obligat administratorul insolvabilității să rectifice tabelul definitiv al creanțelor debitorului „HOLLMAN CONSTRUCT” S.R.L. În rest contestația, s-a respins ca neîntemeiată.
14. Pentru a dispune astfel, prima instanță a reținut că, deși poziția administratorului insolvabilității de a respinge integral creanța chirografară de rangul VI a fost

nejustificată, dreptul creditorului Sanduleac Ion la dobânzi de întârziere subzistă doar în limita perioadelor în care neexecutarea obligației de către debitor nu a fost justificată de existența unor impedimente obiective, apreciind că intervalele în care debitorul „HOLLMAN CONSTRUCT" S.R.L. s-a aflat anterior în proceduri de insolvabilitate constituie circumstanțe ce exonerează debitorul de răspundere pentru neexecutare, motiv pentru care a procedat la recalcularea din oficiu a dobânzilor de întârziere și a validat doar suma de 102 681,94 lei ca creanță chirografară de rangul VI, respingând restul pretențiilor ca neîntemeiate.

Solicitarea recurentului:

15. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 13 iunie 2025, administratorul autorizat „HOLLMAN CONSTRUCT" S.R.L., în proces de restructurare, Ciobanu Lilian, a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 9 iunie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate în partea admiterii contestație, cu adoptarea în această parte a unei decizii noi privind respingerea integrală a contestației depuse de Sanduleac Ion, pe motiv că se constată existența unui litigiu de drept.

Argumentele părților:

16. În motivarea recursului, administratorul autorizat „HOLLMAN CONSTRUCT" S.R.L., în proces de restructurare, Ciobanu Lilian, a reținut că soluția primei instanței este pripită și neîntemeiată, întrucât dobânzile și alte sancțiuni pecuniare pot fi admise în procedura de insolvabilitate doar în măsura în care sunt constatate prin acte judecătorești irevocabile.
17. Prin urmare a subliniat că debitorul a fost anterior supus la două proceduri de insolvabilitate, în perioadele 2020 - 2021 și 2022 - 2024, în care calcularea sancțiunilor pecuniare a fost interzisă, iar după încheierea acestora debitorul a rămas supus unor restricții de facto și de jure, inclusiv în registrele publice.
18. În acest context, a susținut că neexecutarea obligațiilor de către debitor a fost determinată de imposibilitatea obiectivă de executare, și nu de rea-credință, astfel încât dobânzile de întârziere nu pot fi imputate debitorului.
19. Astfel, procedurile de insolvabilitate anterioare constituie evenimente în afara controlului debitorului, inițiate de creditori, iar efectele acestora nu pot genera răspunderea debitorului sub forma sancțiunilor pecuniare.
20. Totodată, a mai invocat că dobânda a fost calculată pentru o perioadă de aproximativ 5 ani (2019–2024), în timp ce termenul general de prescripție pentru dreptul la acțiune este de 3 ani, care începe să curgă de la data la care creditorul a cunoscut sau trebuia să cunoască încălcarea dreptului. În aceste condiții, se susține că cel puțin o parte semnificativă a dobânzii pretinse este prescrisă.
21. A conchis că creanța chirografară de rangul VI este incertă, prescrisă și condiționată de existența unui litigiu de drept, a cărui soluționare excede competența instanței de insolvabilitate și trebuie realizată într-un proces contencios separat în fața instanței de drept comun.
22. Prin referința asupra cererii de recurs, reprezentantul lui Sanduleac Ion, avocatul Vlad Corneliu a solicitat respingerea recursului ca neîntemeiat, motivând că instanța a

recalculat dobânda de întârziere excluzând perioadele invocate de recurent, fiind încasată numai cea în care neexecutarea a fost justificată. Procedura de insolvabilitate este cadrul legal adecvat pentru validarea tuturor creanțelor, inclusiv dobânzile, iar un litigiu separat contravine principiului eficienței procedurale și ar prejudicia drepturile creditorului.

23. Totodată, luând în considerație cele două perioade excluse, termenul de trei ani nu a fost depășit, dobânda fiind calculată corect, potrivit art. 142 alin.(7) din Legea insolvabilității.
24. La fel, a făcut referire la două cauze privind validarea dobânzilor de întârziere identice după conținutul argumentelor expuse.

Termenul de declarare a recursului:

25. În conformitate cu art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă *„încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol”.*
26. Potrivit art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă *„Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii”.*
27. În conformitate cu art. 8 alin. (2), (6) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 *„încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum și recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvabilitate. Cererile de apel și de recurs se examinează în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, cu excepțiile stabilite în prezenta lege”.*
28. Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă *„termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii”.*
29. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, reține că recursul declarat la 13 iunie 2025 împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 9 iunie 2025, a fost depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

30. Analizând legalitatea și temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurentă și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de fond și restituirea spre rejudecare a cauzei, reieșind din considerentele ce succed.
31. Conform art. 359 din Codul de procedură civilă *„Cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvabilității.*
32. Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității *„procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi”.*
33. Conform art. 424 alin. (l) din Codul de procedură civilă *„Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii”.*
34. În condițiile art. 426 alin. alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă *„recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se*

examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor”.

35. În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă *„instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată”.*
36. Din lucrările dosarului urmează că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 8 noiembrie 2024 a fost constatată starea de insolvabilitate a debitorului „HOLLMAN CONSTRUCT” S.R.L. fiind intentat procesul de insolvabilitate față de acesta și fiind obligat debitorul să prezinte un plan al procedurii de restructurare, în condițiile legislației speciale în materie. Prin aceeași hotărâre, instanța a desemnat în calitate de administrator al insolvabilității pe administratorul autorizat Ciobanu Lilian, deținător al autorizației nr. 86 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.
37. Totodată, instanța de insolvabilitate a stabilit în sarcina administratorului insolvabilității obligația de a notifica creditorii debitorului cu privire la înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor, precum și de a formula un apel special către creditorii garantați pentru a preciza bunurile asupra cărora dețin drepturi de preferință, până la data de 23 decembrie 2024.
38. De asemenea, administratorul insolvabilității a fost obligat să verifice creanțele înaintate, să întocmească și să prezinte instanței tabelul definitiv al creanțelor și un raport detaliat asupra cauzelor și împrejurărilor care au condus la starea de insolvabilitate, până la 16 ianuarie 2025, iar ședința de validare a creanțelor a fost stabilită pentru data de 13 februarie 2025, ora 14:30.
39. În termenul stabilit de instanță, la 16 decembrie 2024, creditorul Sanduleac Ion a depus cerere de validare a creanțelor, solicitând validarea creanței garantate în cuantum de 17 920 euro, echivalentul a 345 513,72 lei, precum și validarea creanței chirografare de rangul VI în cuantum de 15 036,52 euro, echivalentul a 289 917,63 lei, reprezentând dobânzi de întârziere.
40. Potrivit tabelului definitiv al creanțelor împotriva patrimoniului debitorului, întocmit de administratorul insolvabilității, creanța garantată a fost admisă integral, iar creanța chirografară de rangul VI a fost înscrisă cu valoarea zero.
41. În urma acestei soluții, la 5 februarie 2025, creditorul Sanduleac Ion, prin intermediul avocatului Corneliu Vlad, a formulat contestație împotriva neadmiterii creanței chirografare, solicitând validarea acesteia, insistând că conform pct. 7.1 al contractului de investire a mijloacelor bănești în construcția imobilului nr. 03/11-MS din 3 noiembrie 2017, executorul „HOLLMAN CONSTRUCT” S.R.L. s-a obligat să finalizeze lucrările de construcție și să transmită imobilul către investitor până cel târziu în semestrul II al anului 2019, termen care reprezintă scadența obligației principale de executare.
42. Fiind investită cu examinarea contestației, prima instanță a admis-o parțial și a validat cu titlu de dobândă de întârziere doar suma de 102 681,94 lei ca creanță chirografară de rangul VI.
43. Verificând încheierea primei instanțe prin prisma situației de fapt din prezenta speță în raport cu argumentele participanților invocate în calea de atac, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, ajunge la concluzia că soluția

instanței de fond este afectată de deficiențe majore de analiză și motivare, de natură să împiedice exercitarea unui control judiciar efectiv și complet.

44. Așadar, în conformitate cu art. 141 alin. (3) din Legea insolvabilității „*la cererea de admitere a creanțelor se anexează documentele justificative din care izvorăsc creanțele*, iar conform art. 140 alin. (3) din Legea insolvabilității, „…*creanțele neconfirmate prin cererea de admitere a creanței nu se includ în tabelul definitiv al creanțelor și nu se satisfac conform procedurii stabilite de prezenta lege*."
45. Conform art. 142 alin. (1) și alin.(7) din Legea insolvabilității „*creanțele se supun procedurii de verificare, prevăzută de prezenta lege, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolvabilității, sau de lichidator, cu excepția creanțelor constatate prin titluri executorii. O creanţă se înscrie în tabel ţinîndu-se cont atît de suma datorată efectiv, cît şi de dobînda corespunzătoare sau de penalitatea, sau de orice alt accesoriu calculat pînă la data deschiderii procedurii, aşa cum rezultă din actele depuse la dosar".*
46. În conformitate cu art. 143 alin. (3) și (5) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 „*tabelul preliminar al creanțelor se va prezenta instanței de insolvabilitate şi se va comunica de îndată debitorului şi creditorilor ale căror creanţe sau drepturi de preferinţă au fost trecute parţial în tabelul preliminar sau respinse, precizînd, totodată, şi motivele. La expirarea termenului de verificare, administratorul/lichidatorul depune imediat tabelul definitiv în instanţa de judecată care examinează cazul de insolvabilitate a debitorului. Creditorii şi debitorul au acces la tabelul creanţelor şi pot face contestaţii faţă de creanţele admise de administrator/lichidator în tabel, precum şi asupra celor înlăturate".*
47. Potrivit art. 143 alin. (6) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 „*o creanţă acceptată şi inclusă de administratorul insolvabilității/lichidator în tabelul definitiv al creanțelor se consideră validată dacă, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședința de validare, nu a fost contestată de debitor sau de un creditor ori dacă contestația ridicată a fost înlăturată. Contestația debitorului nu se opune validării creanței".*
48. Prevederile art. 144 alin. (1) și (2) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 stipulează că „*debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvabilității/lichidator în tabelul definitiv. Contestațiile se depun la instanța de insolvabilitate în termenul prevăzut la art. 143 alin. (6). Contestațiile înaintate după acest termen se declară tardive și se restituie fără a fi examinate".*
49. Alin. 9 al aceleași norme indică că „*instanța de insolvabilitate soluționează contestația prin încheiere care poate fi contestată cu recurs. Încheierea irevocabilă prin care contestația este admisă sau respinsă cu validarea creanței este executorie pentru administratorul insolvabilității/lichidator şi pentru toți creditorii. Încheierea constituie temei pentru rectificarea tabelului definitiv al creanțelor sau a tabelului definitiv consolidat fără a se convoca ședință specială de validare.*"
50. Conform art. 903 Cod civil *"în afară de alte cazuri prevăzute de lege, neexecutarea obligației este justificată în măsura în care debitorul demonstrează una din următoarele circumstanțe: a) ea se datorează unui impediment prevăzut la art. 904; b) creditorul a cauzat neexecutarea obligației debitorului, inclusiv prin întîrziere sau prin faptul că debitorul a suspendat executarea obligației în temeiul art.914".*

51. Potrivit art. 904 alin. (1) Cod civil *”neexecutarea obligației debitorului este justificată dacă ea se datorează unui impediment în afara controlului debitorului și dacă debitorului nu i se putea cere în mod rezonabil să evite sau să depășească impedimentul ori consecințele acestuia”.*
52. Totodată, conform art. 944 alin. (1) Cod civil *” în cazul în care o obligație de a da sau de a face, alta decît una de a plăti o sumă de bani, nu este executată la scadență, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere asupra echivalentului în bani al părții neexecutate a obligației, din data imediat următoare scadenței pînă la data executării corespunzătoare, la rata prevăzută la art.874 ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale. Dacă obligația neexecutată are o obligație corelativă pecuniară, mărimea acestei obligații corelative va constitui echivalentul în bani a obligației neexecutate)”.*
53. Potrivit art. 874 Cod civil *”în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobîndă, se plăteşte o dobîndă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei aplicabilă conform alin.(2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată. Rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei aplicabilă: a) pentru primul semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 ianuarie din anul respectiv; b) pentru al doilea semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 iulie din anul respectiv”.*
54. Colegiul reține că, pentru a putea fi înscrisă și validată în procedura de insolvabilitate, dobânda trebuie să fie datorată în temeiul unui raport juridic valabil, să fie exigibilă și calculată până la data deschiderii procedurii de insolvabilitate, să fie determinată sau determinabilă potrivit criteriilor obiective și să fie susținută prin probele administrate la dosar.
55. În speță, instanța de fond a reținut că, în principiu, creditorul este îndreptățit la dobânda de întârziere în cazul neexecutării obligației de a da sau de a face, începând cu data imediat următoare scadenței, apreciind că conform pct. 7.1 al contractului de investire a mijloacelor bănești în construcția imobilului nr. 03/11-MS din 3 noiembrie 2017 – ” până în semestrul II al anului 2019” – executorul „HOLLMAN CONSTRUCT” S.R.L. s-a obligat să finalizeze lucrările de construcție și să transmită imobilul către investitor până la 1 iulie 2019.
56. Concomitent, instanța de fond a constatat că neexecutarea obligației debitorului este justificată pentru perioadele în care acesta a fost supus procedurilor de insolvabilitate, apreciind că intervalele 20 august 2020 – 9 decembrie 2021 și 24 iunie 2022 – 12 martie 2024 constituie impedimente aflate în afara controlului debitorului, pentru care întârzierea nu poate fi imputată, motiv pentru care acestea au fost excluse din calculul dobânzii.
57. Colegiul constată că soluția pronunțată de instanța de fond a fost adoptată în lipsa unei clarificări prealabile și esențiale privind momentul exact al scadenței obligației principale și, respectiv, data de la care poate începe să curgă dobânda de întârziere. Or, acest aspect nu are un caracter pur factual, ci implică o analiză juridică a clauzelor contractuale și a regimului aplicabil obligației, cu consecințe directe asupra existenței dreptului material la dobândă.
58. Cu privire la acest aspect, Colegiul civil consideră că interpretarea clauzei contractuale *„până la semestrul II al anului 2019”* nu poate conduce la concluzia că termenul de executare ar fi 1 iulie 2019, întrucât o asemenea interpretare ar echivala cu asimilarea

expresiei *„semestrul II”* cu „*începutul semestrului II*”, ceea ce contravine sensului obișnuit al termenilor și regulilor de interpretare a contractelor. Or, în lipsa unei date calendaristice precise, termenul este determinabil prin raportare la împărțirea convențională a anului în semestre, astfel încât întârzierea debitorului poate fi reținută doar începând cu data de 1 ianuarie 2020. Respectiv, această formulare exprimă voința părților de a permite executarea obligației pe parcursul întregului semestru II, termenul-limită fiind astfel data de 31 decembrie 2019.

59. Totodată, instanța de fond nu a examinat în mod a nu a dat o apreciere juridică corespunzătoare efectelor juridice ale deschiderii, anulării și redeschiderii procedurii de insolvabilitate asupra curgerii dobânzilor, limitându-se la o excludere formală a anumitor perioade din calcul, fără a oferi o fundamentare juridică coerentă a acestei soluții.
60. Or, simplul fapt al deschiderii procedurii de insolvabilitate nu echivalează cu existența unui impediment justificativ de natură a înlătura răspunderea debitorului pentru neexecutarea obligației contractuale. Regimul juridic al dobânzilor în cadrul procedurii de insolvabilitate nu se întemeiază pe lipsa imputabilității, ci pe regulile speciale privind limitarea curgerii accesoriilor după data deschiderii procedurii, în scopul protejării masei credale și asigurării egalității între creditori. Prin urmare, excluderea perioadelor respective din calculul dobânzii nu poate fi justificată prin pretinsa neimputabilitate a întârzierii, ci doar prin aplicarea strictă a normelor speciale din materia insolvabilității privind momentul până la care accesoriile pot fi înscrise în tabelul creanțelor.
61. Colegiul constată că divergența dintre părți nu vizează doar elemente de ordin factual, precum cuantumul sumelor sau delimitarea unor perioade de calcul, ci privește în esență chestiuni de drept ce reclamă interpretarea și aplicarea normelor juridice incidente. Astfel, este pusă în discuție calificarea juridică a efectelor deschiderii, anulării și redeschiderii procedurii de insolvabilitate asupra curgerii dobânzii, inclusiv sub aspectul dacă aceste intervale pot fi considerate impedimente justificative care exonerează debitorul de răspundere. În egală măsură, cauza implică determinarea regimului juridic aplicabil curgerii dobânzilor între momentul anulării hotărârii de intentare și pronunțarea unei noi hotărâri, precum și stabilirea modului de operare a prescripției extinctive în contextul unor proceduri succesive de insolvabilitate.
62. Întrucât cauza ridică veritabile chestiuni de drept privind interpretarea normelor de drept civil și de drept al insolvabilității, iar aceste chestiuni nu au fost analizate în mod efectiv și complet de instanța de fond, Colegiul constată imposibilitatea menținerii soluției pronunțate și necesitatea casării încheierii atacate, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, pentru a se asigura o examinare deplină și efectivă a tuturor aspectelor juridice relevante.
63. În această ordine de idei, este de menționat că Codul de procedură civilă consacră principiul general după care orice hotărâre judecătorească trebuie să fie motivată și să reprezinte premisa pentru soluția din dispozitiv. Aceasta dispoziție este edictată atât în interesul unei bune administrări a justiției și încrederii ce trebuie să inspire justițiabililor, cât și pentru a se da instanțelor superioare posibilitatea de a controla judecata primelor instanțe.
64. Pentru satisfacerea acestui principiu, judecătorii fondului sunt datori să arate motivele de fapt și de drept care au format convingerea lor, să enunțe cele constatate și dovezile care au determinat-o.

65. În acest sens se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu şi să răspundă în mod sigur şi expres la toate cerințele şi obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește.
66. Colegiul remarcă că omiterea aspectului dat constituie o încălcare a art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăților Fundamentale, care garantează oricărei persoane dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale. Instanțele judecătorești sunt obligate să-şi motiveze soluțiile şi concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului şi necesită un răspuns special în hotărâre.
67. În această ordine de idei, Colegiul ajunge la concluzia că la judecarea contestației depuse de către Sanduleac Ion instanța de fond a omis să motiveze încheierea emisă în sensul analizat supra, circumstanță ce a generat adoptarea unei soluții ce nu a asigurat minimul clarității actului judecătoresc.
68. Colegiul conchide că aspectele abordate supra au fost ignorate de instanța inferioară, iar instanța de recurs este în imposibilitate de a le corecta, motiv din care cauza necesită rejudecare.
69. Referirea intimatului la existența a două cauze în care ar fi fost validate dobânzi de întârziere în situații pretins similare nu poate fi reținută drept argument decisiv în prezenta speță. Or, actele judecătorești produc efecte juridice numai între părțile din cauza respectivă și nu au valoare de precedent obligatoriu în ordinea juridică națională. În plus, intimatul nu a demonstrat identitatea reală a situațiilor de fapt și de drept dintre cauzele invocate și prezenta speță, limitându-se la o trimitere generală la soluțiile pronunțate. Prin urmare, aceste acte judecătorești nu pot suplini obligația instanței de a examina cauza dedusă judecății prin raportare la circumstanțele concrete ale dosarului și la normele legale incidente.
70. Respectiv, ținând cont de imposibilitatea instanței de recurs de a corecta omisiunile de procedură menționate, or instanța nu poate lipsi părțile de un grad de jurisdicție pentru examinarea contestației depuse de către Sanduleac Ion, Colegiul civil, Comercial şi de Contencios administrativ concluzionează asupra necesității admiterii recursului declarat de către administratorul autorizat „HOLLMAN CONSTRUCT” S.R.L., în proces de restructurare, Ciobanu Lilian, casării încheierii și remiterii cauzei spre rejudecare, în același complet de judecată.
71. În conformitate cu art. 427 lit. b) și art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de administratorul autorizat „HOLLMAN CONSTRUCT” S.R.L., în proces de restructurare, Ciobanu Lilian.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 9 iunie 2025, emisă în cauza de insolvabilitate intentată față de debitorul „HOLLMAN CONSTRUCT” S.R.L., prin care s-a admis parțial contestația depusă de către creditorul Sanduleac Ion, s-a validat creanța înaintată de către Sanduleac Ion ca creanță chirografară de rangul VI împotriva patrimoniului debitorului „HOLLMAN CONSTRUCT” S.R.L. în proces de insolvabilitate și s-a obligat administratorul insolvabilității să rectifice tabelul definitiv al creanțelor

debitorului „HOLLMAN CONSTRUCT” S.R.L., restituind cauza pentru rejudecare, în aceeași instanță, în același complet de judecată

Decizia este irevocabilă din momentul adoptării.

Președintele completului Ruxanda Pulbere

Judecătorii Roman Pascari

Constantin Roșca